

Erasmus+ KA102

Kamnik Students Beyond Borders 2017

Spremljanje na delovnem mestu na Colegiul Technic General Georghe Magheru Targu Jiu Romanija

Udeleženci: Janez Klemenčič, Matic Smolnikar, Renata Capuder Mermal, Vesna Fabjan

15. -21. april 2018

Nedelja, 15. 4. 2018

Prihod v Targu Jiu ob polnoči po 16 urah vožnje čez Karpate.

Ponedeljek, 16. 4. 2018

Dopoldne so nas sprejeli v računalniški učilnici. Prisotni so bili učitelji, ki pokrivajo naša predmetna področja. Sprejeli in nagovorili so nas ravnateljica šole, njena namestnica, glavni inšpektor za šolstvo iz okrožja Gorj in namestnik župana občine Targu Jiu. Predstavili so nam izobraževalne programe na šoli in generala Gheorgha Maghera, po katerem je šola poimenovana. Pokazali so nam knjige iz 19. stol. iz njegove knjižnice. Okvirno so nam predstavili program skupnih aktivnosti in romunski šolski sistem.

Njihov izobraževalni sistem smo primerjali z našim. Najbolj se razlikuje v predšolskem obdobju.

Romunski otroci so v vrtec z vzgojno-izobraževalnim programom vključeni od 3. leta dalje. Od 1. do 3. leta v vrtcu poteka zgolj varovanje s prehrano. V skupini za varovanje je do 35 otrok, varuje jih ena oseba v dopoldanskem ter druga v popoldanskem času. (Zanimivo: mati je na porodniškem dopustu lahko 2 leti in prejema 85 % plače). Osnovno šolanje je razdeljeno na dvakrat po 4 leta. Prva štiri leta imenujejo osnovna šola, druga štiri leta pa gimnazija. Zanimivo se nam je zdelo tudi dejstvo, da so v zimskem času šolske ure dolge 45 minut, v poletnem pa 50 minut ter da je vsak odmor dolg 10 minut in da nimajo posebnega, predvsem daljšega, odmora za malico.

Ostali del je podoben našemu sistemu.

Tudi mi smo se predstavili s PPT prezentacijo, v kateri smo predstavili Slovenijo, naš šolski sistem, našo šolo (programe, aktivnosti, ki jih izvajamo poleg rednega pouka). Za konec smo ob spremljavi kitare (Matic) zapeli slovensko pesem Ferija Lainščka: Ne bodi kot drugi.

Popoldne smo imeli voden ogled mesta. Ogledali smo si mestni park, ki ga je oblikoval kipar in arhitekt Constantin Brancusi. V njem so vrata poljuba, miza tišine, ki so postavljeni v liniji, ki teče skozi mesto mimo cerkve Petra in Pavla ter se zaključí s stolpom neskončnosti, ki hkrati simbolizira konec življenja.

Samoiniciativno smo si ogledali gledališko predstavo, ki je nastala po pisni predlogi romunskega romanopisca Camila Petrescuja, z naslovom (v prostem prevodu) *Zadnja noč ljubezni je prva noč vojne*. Zanimalo nas je, če bomo zgolj iz opazovanja igralcev, scene, glasbene podlage uspeli razbrati vsebino dogajanja. Ugotovili smo, da ob obilici besedila ter skromni sceni lahko ugotovimo, da je dogajanje postavljeno v obdobje prve svetovne vojne in da gre za zapleten odnos med moškim in žensko, ki varata drug drugega. Tisto, kar se nam je zdelo vredno posnemanja, pa je bilo, da je pred predstavo, ki so si jo ogledali predvsem dijaki srednjih šol iz Targu Jia, profesor zgodovine vsem gledalcem pojasnil zgodovinsko ozadje drame, in sicer obdobje prve svetovne vojne.

Zmotilo nas je, da po prvem dnevu nimamo programa za vse dni našega delovnega obiska. Pričakovali smo podroben urnik naših opazovanj, hospitacij pouka ter delavnic, v katerih bomo aktivni udeleženci. Na našo željo so sklicali nekaj učiteljev praktičnega pouka. Dogovorili smo se, da jutri prisostvujemo pri uri tujega jezika, ki se bo izvajala na univerzi. V nadaljevanju se bomo udeležili ure praktičnega pouka kemije v programu naravovarstva (prikazali bodo učno enoto analize vode) ter praktičnega izpita za maturo pri informatiki.

Torek, 17. april 2018

Dopoldne smo prisostvovali vzorčni učni uri angleščine v prostorih Univerze, pri kateri so sodelovali dijaki zadnjega letnika (8. leto učenja angleščine). Hospitalirali so tudi študentje, ki obiskujejo fakulteto na jezikovni, pedagoški in predšolski smeri. Dijaki so pri uri pisali in samoocenjevali esej, ki ga bo kasneje ocenila tudi profesorica. Po naši oceni in po primerjavi z našimi kriteriji, kaj esej sploh je, smo sklenili, da so dijaki pisali kratek sestavek (180 – 200 besed) na temo romunske zgodovine, in sicer so morali razmišljati o osebah, ki so s kršenjem pravil v dobro skupnosti prispevali k blagostanju naroda: *The people we remember best are those who broke the rules*. Profesorica je dijake najprej pozvala, da ponovijo rabo t.i. CONNECTORS, to je besednih zvez, s katerimi v eseju podajaš oz. zavračaš argumente o temi, predstaviš prednosti oz. slabosti itd. Posamezni dijaki so prihajali k tabli in dopolnjevali miselni vzorec, ki je na koncu vseboval nabor možnih besednih zvez. Po tej aktivnosti so si dijaki za motivacijo ogledali film, ki so ga pred tremi leti posneli njihovi vrstniki, in sicer o življenju in junaškem delovanju romunske heroine Ecaterine Teodoroiu, ki je v svojem kratkem življenju kršila veliko pravil tedanjega časa: v času 1. svetovne vojne se je pridružila borcem na fronti, oblečena v moškega; pravzaprav je želela maščevati smrt svojega brata, nato pa je njeno delovanje preraslo meje maščevanja in postala je borka za pravice in svobodo romunskega naroda, njena ženska identiteta pa je bila odkrita kmalu po njenem prihodu na fronto. To ni zmotilo njenih soborcev, saj je s svojo karizmo kmalu postala vodilna oseba v boju za svobodo, ki pa je nikoli ni dočakala, saj je šele 23-letna padla pod streli sovražnika. Predvajanje filma, ki so ga isti dijaki posneli pred tremi leti, pred pisanjem »eseja«, se nam zdi zanimiv didaktični pristop, saj so bili dijaki usmerjeni v temo in motivirani za razmišljanje o njej. Po 25 minutah so nekateri dijaki glasno prebrali svoje sestavke, temu pa je sledilo samoocenjevanje in iskanje jezikovnih napak v sestavkih sošolcev. Pri uri smo pogrešali podrobnejša navodila za delo, jasne kriterije ocenjevanja in dosledno preverjanje tega, ali so dijaki opravili vse naloge, predvsem na področju samoocenjevanja. Ocenjujemo, da je bilo za učinkovito izpeljano uro nalog preveč – zdi se nam, da je nemogoče v eni šolski uri napisati »esej« in potem oceniti najprej sebe, nato pa še sošolca, torej je bila največja pomanjkljivost časovno načrtovanje učne ure.

Sledil je odhod v šolo, kjer je Janez hospitaliral pri uri informatike. Dijaki so reševali maturitetni test po sicer že opravljeni maturi. 24 dijakov je sedelo tesno eden poleg drugega, zato ima na maturi vsak dijak nekoliko drugačno nalogo, da se prepreči prepisovanje. Vsebinsko je test preverjal naslednje sklope: uporabo interneta kot vir podatkov, uporabo Worda za oblikovanje besedila, urejanje preglednice v Excelu, oblikovanje HTML dokumenta ter delo z bazo podatkov v Accessu in urejanje map in datotek. Po 15 minutah testa so internet fizično odklopili in dijaki niso več mogli dostopati. Zanimiva je ocenjevalna lestvica: 0-14 % (neuspešen), 15-29 % (začetna raven znanja), 30-49 % (srednja raven znanja), 50-74 % (višja raven znanja), nad 75 % (izjemna raven znanja). Zanimivo se mu je zdelo, da je profesor med reševanjem testa povabil posamezne dijake k svojemu računalniku, ki je bil povezan s projektorjem in dijak je moral rešiti nalogo vsem na očeh. Večina je bila pri tem spretna. Ob tem je profesor podal kar nekaj namigov.

Žal za Renato načrtovan ogled oz. hospitacija v laboratoriju ni bila izpeljana. Namesto tega so jo peljali v tri razrede. V enem so ravno pisali test. Nenavadno je bilo dejstvo, da so dijaki odgovarjali na

list papirja, ki so ga iztrgali iz zvezka. Vprašanja oz. naloge so jim je bila podane ustno. Prav tako je bil nadzor precej ohlapen – dijaki so sedeli skupaj in se ozirali naokoli. Ob tem niso bili opozorjeni na neprimerno vedenje. V drugem razredu so obravnavali vodovja. V tretjem razredu pa so se dijaki s profesorjem pogovarjali o dodeljenih temah za maturo iz fizike – profesor je izvajal nekakšne konzultacije. Vsi trije ogledi so trajali po nekaj minut. Nekatere izmed učilnic so bile izjemno majhne, s klopmi, ki so izgledale neudobne in utesnjene. Po teh ogledih je Renata v zbornici na računalniku pokazala e-Asistent in na kratko predstavila, kaj vse omogoča. Tukaj je redovalnica še vedno klasična. Za razliko od naših nekdanjih dnevnikov in redovalnic je njihova izredno velikega formata A3.

Po kosilu smo si ogledali muzej zgodovine okrožja Gorj. Zdel se nam je zelo pregleden in domišljeno urejen po časovnih obdobjih, saj je vsaka naslednja soba kronološko predstavljala določeno obdobje zgodovine okrožja Gorj. Ogled nam je omogočil, da smo še bolje spoznali kraj, v katerem smo, in bolje razumemo značaj naroda.

Sreda – 18. april 2018

Dan se je začel z obiskom gospodične Irine, šolske svetovalne delavke. Vesna in Matic sta dobro šolsko uro preživela v njeni pisarni, kjer je predstavila svoje delo. Povedala je, da dela na dveh lokacijah, in sicer v šoli ter v vrtcu, zadolžena pa je za 800 otrok. Poudarila je, da so težave pri obeh starostnih skupinah: nasilje, zanemarjenost, šibko socialno okolje, pri najstnicah pa tudi nezaželene nosečnosti. Irina je kot največjo težavo izpostavila starše, ki zgubijo stik s svojimi otroki, kar se včasih zgodi tudi iz ekonomskih razlogov, ko starši poiščejo delo v tujini, otroci pa živijo sami v njihovih družinskih hišah. Ta podatek nas je ob nezaželenih nosečnostih najstnic najbolj pretresel. V nadaljevanju smo še enkrat govorili o romunskem šolskem sistemu, ki smo ga predstavili že v enem od prejšnjih poročil, ter o maturi, ki so jo letos izvajali drugače kot prejšnja leta. Februarja za dijake 12. razreda, zaključnega razreda srednje šole, izvedejo t.i. »ustno maturo«, torej izpite, ki jih dijaki opravljajo ustno. Predmeti, ki jih opravljajo, so: romunščina, IKT in tuj jezik (angleščina ali francoščina). Junija oz. julija pa izvedejo t.i. »pisno maturo« iz naslednjih predmetov: romunščina, matematika in izbirni predmet – biologija, kemija ali fizika. Glavni argument za to, da so del mature prestavili na februar, je bilo vreme – v Romuniji je junija in julija namreč izredno vroče in strokovnjaki so bili mnenja, da je dijake takrat treba razbremeniti. Kljub humanemu razlogu se s spremembami malokdo strinja. Taka rešitev poraja še en paradoks: obstaja namreč možnost, da dijak februarja del mature opravi, ne izdela pa zadnjega letnika, saj je lahko vsaj pri enem, ne nujno maturitetnem predmetu, ocenjen negativno. Presenetilo nas je tudi dejstvo, da je za dijaka matura opravljena, če pri predmetu doseže najmanj 15%. V zadnjem delu pogovora smo se dotaknili še splošnega stanja duha v družbi, koliko so dijaki sploh motivirani in koliko priložnosti se jim po končanem študiju odpira. Irina je, sicer neformalno, nerada priznala, da se stanje iz leta v leto zaenkrat ne izboljšuje in da se povprečen mladostnik še vedno vidi bolj v tujini kot doma, romunska družba naj mu ne bi ponujala bleščeče prihodnosti, za katero bi se bilo vredno potruditi. Kot najbolj učinkovito rešitev vidi v večjem finančnem vložku države v šolstvo, s katerim bi imeli učenci in študenti boljše pogoje za svoj psihofizični razvoj.

Vesna je po pogovoru z Irino hospitirala pri pouku angleščine v 10. razredu, stopnja intermediate. Tema je bila podobna tisti prejšnjega dne, in sicer kako napisati razpravljalni esej, dolg 180-200 besed. Učitelj je s pomočjo Powerpoint prezentacije dijakom predstavil osnovne zakonitosti esaja: zgradbo, načine argumentiranja za in proti ter besedne zveze, ki te argumente uvajajo (t.i. connectors). Dijaki, sami fantje, so bili pri pouku zelo mirni, tihi, na redka učiteljeva vprašanja so odgovarjali le trije od več kot 20 dijakov, zato je bilo nemogoče dobiti splošno sliko o jezikovni zmožnosti razreda. Večino šolske ure so sicer prepisovali, kar je učitelj projiciral na platno, ampak glede na količino besedila na prosojnicah tega niso zmogli v času, ki so ga za to aktivnost imeli na

voljo. Ura se je nadaljevala s projekcijo vzorčnega eseja, razdeljenega v pet odstavkov, ki so bili med seboj pomešani. Dijaki so morali odstavke postaviti v pravilni vrstni red. Ta aktivnost ni bila dobro premišljena, saj je bilo besedilo, ki so ga morali dijaki najprej prebrati in nato še postaviti v smiselno zaporedje, preobsežno, sploh glede na to, da je bilo projicirano in ga niso imeli pred seboj na delovnih listih, prav tako pa so imeli za to aktivnost spet premalo časa. Učitelj je nato napovedal temo eseja, in sicer primerjavo uporabnosti računalnika in mobilnega telefona. Dijake je pozval, naj ustno navedejo nekaj argumentov za in proti, ki jih je zapisal na tablo. Temu je sledilo pisanje eseja, za kar so imeli na voljo 15 minut, v katerih je uspelo nalogo izpolniti le redkim dijakom, ki so nato svoje izdelke prebrali na glas.

V času, ko je Vesna hospitirala pri pouku angleščine, sta se Janez in Matic udeležila delavnice na temo skupinskega dela, ki jo je vodila Irina, gospodična, pri kateri sta bila Vesna in Matic pred tem. V razredu se je 8 dijakov in 6 profesorjev razdelilo v 4 skupine: v prvih dveh skupinah so bili dijaki, v drugih dveh pa profesorji. Irina jim je najprej preko projekcije predstavila nekaj značilnosti timskega dela: kako naj bi ves proces potekal od ideje, preko koordinacije do izvedbe in kakšno vlogo naj bi vsak od članov ekipe prevzel, od vodje skupine do izvršitelja. V predstavitveni projekciji je v romunskem in angleškem jeziku podrobno opisala vsak korak in vsakega člana ekipe posebej. Po predstavitvi je vsaka ekipa dobila na listu napisano nalogo, v kateri naj s številčno lestvico po vrsti ovrednoti 15 predmetov, ki bi jih na Luni uporabil, da bi po strmoglavljenju modula lahko prišel do 300 km oddaljene krovne ladje. Najprej je predmete ovrednotil vsak sam, potem smo morali pa v vsaki ekipi najti še skupno rešitev in napisati števila pri vsakem predmetu. Rezultate smo na koncu primerjali z vrstnim redom, ki ga predlaga NASA in ugotovili, da je bilo kar nekaj odstopanj. Irina od ekip ni zahtevala, da naj se organizirajo na način, ki ga je v projekciji predstavila v prvem delu ure, naloge pa so bile napisane tako v romunskem kot tudi angleškem jeziku.

Janez se je takoj za tem pridružil pouku v računalniški učilnici. Začetek je bil namenjen urejanju dokumentacije za potrditev opravljanja mobilnosti. Ves preostali čas pa je skupaj s koordinatorjem aktivnosti Mariusom Buzero pregledoval prijavo novega Erasmus+ KA2 projekta z naslovom Integrating technology in the teaching process, path towards building 21st century skills. Razpravljala sta o možni izpeljavi načrtovanih aktivnosti v primeru uspešne prijave.

Popoldne je Renata opazovala dijake pri laboratorijskem delu. Dijaki so delali v skupinah po štirje dijaki. Titrimetrično so določali vsebnost kalcijevih in magnezijevih ionov v petih različnih vzorcih vode. Dobljene rezultate so primerjali z vsebnostmi, zapisanih na etiketah posameznih vod. Vsaka skupina je imela en vzorec. Na tablo so narisali tabelo in vnašali rezultate. Na pladnju so imeli pripravljeno steklovino za titracijo. Navodilo za delo je bilo napisano po alinejah. Iz delovnega lista ni bilo razvidno, ali dijaki poznajo reakcije, ki potekajo pri sami titraciji, ker niso bile zapisane na listih. Zanimivo je bilo tudi to, da pri izračunu niso prikazali postopka računanja, ampak zgolj končno formulo, kamor so vstavili številčne vrednosti (brez enot!) . Ni bilo priložnosti preveriti, če razumejo postopek izračuna. Delovni listi oz. navodila niso vsebovala oznak za nevarne snovi, prav tako odpadnih kemikalij ne odlagajo na posebno mesto, ampak direktno v odtok. Nekateri dijaki so bili oblečeni v zaščitne halje, nihče ni imel zaščitnih rokavic in očal. Pohišstvo v učilnici je bilo skromno in precej izdelano. Večina dijakov je bila pri titraciji dokaj spretna. Spretnejši so pomagali manj spretnim. Za določitev vsebnosti obeh ionov so imeli na voljo dve uri.

Pozno popoldne nas je v mestnem parku pričakal podžupan mesta Targu Jiu in nas odpeljal na obrežje reke Jiu, ki teče skozi mesto, na točko, ki predstavlja začetek avenije herojev, osi, ki poteka skozi Targu Jiu in katere avtor je romunski kipar in arhitekt Constantin Brancusi, nastajala pa je med leti 1935 do 1938. Podžupan nam je najprej predstavil razloge za postavitev te spominske poti – je spomenik vsem padlim junakom okrožja Gorj, ki so padli v 1. svetovni vojni. Gostitelj nam je razložil

simboliko vseh petih spomenikov: *miza tišine* lahko predstavlja družino, *galerija stolov* odhod od doma, *vrata poljuba* poljub smrti, *cerkev Petra in Pavla* smrt, *stolp neskončnosti* pa odhod v večnost. Pot je dolga poldrugi kilometer.

Četrtek, 19. april 2018

Dopoldne je za Vesno in Matica minilo v pisanju poročil o projektu.

Renata je v dopoldanskem času spremljala laboratorijsko delo v dveh razredih. Dijaki prvega letnika so imeli laboratorijske vaje v okviru predmeta živilske kemije. Ugotavljali so specifično gostoto dveh žit. Pri tem so uporabljali standardizirano napravo, po kateri so morali dijaki po posebnem postopku odmeriti 250 ml žita ter z dodajanjem uteži uravnovežiti z žitom napolnjen tulec. Dobljeno maso so vstavili v formulo in dobljen rezultat je izražal gostoto žita v kg/l. Na voljo je bila ena naprava. Druga skupina je ugotavljala kolikšna masa moke se veže z določeno prostornino destilirane vode. Rezultat so izrazili v %. S titracijo vodne raztopine moke so ugotavljali vsebnost kislin v moki. Delo je bilo organizirano v tri skupine, ki so vsaka opravile en tip meritev. Dobljene rezultate so zbrali v tabeli na tabli tako, da so vsi dijaki imeli vse podatke. Dobljene rezultate so primerjali s podatki v literaturi. Sledila je diskusija.

Drugi razred – dijaki 12. letnika (4. letnik po našem sistemu) je ugotavljal vsebnost vitamina C v živilih. Dijaki so se razvrstili v štiri skupine. Vsaka je pripravila vzorec drugega sadja. Vsebnost vitamina so določali titrimetrično. Najprej je bilo treba pripraviti standard. V ta namen so pripravili raztopino šumeče tablete z znano vrednostjo vitamina C. Metoda določanja količine vitamina C je bila zelo preprosta – titrant niso odmerjali z bireto, določali so število kapljic titranta. Tokratno laboratorijsko delo je bilo močno skrajšano, da so v eni šolski uri (50 min) prikazali delo. Sicer potrebujejo za to tri šolske ure. Dijaki so delali v delovni tišini – profesorici ni bilo treba nikoli povzdigniti glasu.

Janez je spremljal obe uri laboratorijskega dela s fotoaparatom in poskušal ujeti čim več pomembnih podrobnosti. Nekatere postopke je tudi posnel.

Popoldne smo se vsi pridružili izvenšolski dejavnosti, ki jo je prof. angleščine Nicoleta organizirala v lepo urejeni pripravljalni sobi mestnega gledališča. Pripravila je recital izbora poezije in kratkih dramskih del izpod peres romunskih klasikov in dijakov šole. Udeleženci so bili dijaki angleškega dramskega krožka in dva poklicna igralca mestnega gledališča, nekdanja dijaka šole. Matica so naprosili, da je poskrbel za glasbeno spremljavo s kitaro. Nicoleta je zaradi naše udeležbe na hitro poskrbela za angleške prevode poezije. Dijaki so bolj ali manj spretno interpretirali izbrane pesmi, razlika med njihovo izvedbo in izvedbo profesionalcev je bila očitna. Matic se je glasbeno skušal prilagajati interpretaciji. Vse skupaj je prispevalo k presenetljivo lepemu kulturnemu dogodku. Janez je večino dogajanja posnel. Kasneje je predčasno odšel k popoldanskim uram računalništva na šoli, ostali so se zadržali v klepetu in druženju. Gostiteljem v gledališču so profesorji zapeli izbrane primere slovenske klasične poezije.

Po hitrem transferju s taksijem iz gledališča v šolo je bil Janez prisoten pri urah informatike. Pri prvih dveh so ponavljali maturitetni izpit, podoben tistemu, ki so ga že pisali v februarju. Vsebinsko pol določa romunsko Ministrstvo za šolstvo po okrožjih, pole so po izjavah prof. Mariusa individualizirane. Predmet se imenuje Digitalne kompetence. Reševali so polo okrožja Dolj – 3328 za šolo iz Craiove, poskusna D, varianta 3 za leto 2017. Čas reševanja je 90 minut, 15 minut za del A (uporaba interneta) in 75 minut za del B (zgradba računalnika, uporaba Raziskovalca in programov zbirke Office). Doseči je možno 90 točk (A-15, B-75), dodatnih 10 dijak prejme, če le pride na izpit. Skupaj torej lahko osvoji 100 točk. Pouk je potekal v romunščini, vsega ni bilo možno razumeti. Dijaki

izpit rešujejo na računalniku, kjer jih v mapi že čakajo naložene datoteke in kamor odlagajo dodatne datoteke.

V delu A je bilo treba npr. poiskati sliko parne lokomotive (»močanice«) in jo vključiti v besedilo HTML dokumenta. V delu B je bilo npr. treba pojasniti, kaj za disk pomeni oznaka 1TB SATA-III 7200RPM 64MB, narisati diagram s 4 oblaki za transportna sredstva. V Powerpointu je bilo treba besedilo o lokomotivi animirati po določeni poti. V Excelu so npr. oštevilčili 90 celic in nastavili robove dokumenta. V HTML dokumentu so morali z velikimi rimskimi števkami oštevilčiti znane izumitelje. Vaje v Accessu in Raziskovalcu so zaradi pomanjkanja časa izpustili.

Dijaki so za vsako nalogo imeli nekaj minut časa. Nato je prof. Marius nekoga izbral, da je pokazal rešitev na projekciji s katedra. Razen enega so vsi poznali rešitev in jo hitro pokazali. Zadnjih nekaj vaj je spretno reševal isti dijak. Prof. Marius je dejal, da je po končani maturi dijake težko motivirati za delo. Dajal je kratka in jasna navodila. Dijake je spodbujal, animiral, ni se pa dodatno mudil s tistimi, ki česa niso znali.

Ocenjujemo, da je maturitetni izpit dokaj nezahteven, naloge niso strukturirane, vendar nekatere zahtevajo poznavanje specifičnih postopkov, ki jih dijaki verjetno usvojijo v fazi priprav. Menimo, da pridobljeno znanje dobra podlaga za osnovno obvladovanje računalnika, več težav bi dijaki utegnili imeti, če bi se soočili s konkretnimi problemskimi situacijami in bi morali sami skonstruirati celotno rešitev.

Janez se je vrnil v računalniško učilnico, kjer je Marius zbral dijake, ki se bodo naslednji dan udeležili nacionalne »olimpijade« iz računalništva za srednje strokovne šole. 24 dijakov, starih 16 let, je ponavljalo vaje v Excelu. Na seznamu je bilo 13 nalog. Pri prvi je bilo treba vpisati poljubno naravno število in preveriti, ali je sodo ali liho. Npr. pri 7. je bilo treba sestaviti trikotnik iz znakov @. Pri zadnji je bilo treba za poljubna 3 naravna števila ugotoviti, ali sestavljajo pitagorejsko trojko. Dijaki so večje uporabljali funkcije za združevanje nizov, INT, MOD, IF, vkleščeni IF, MID, UPPER, LOWER, CHAR, SUM, AVERAGE in SQRT. Prof. Marius je razložil, da uporabljajo tudi skrite Excelove funkcije, ki jih v knjižnici ne najdemo, kot je npr. DATEDIF, in pojasnil pomen posameznih argumentov y, m, d, ym in yd.

Janez je Mariusa vprašal, ali dijak lahko naredi maturo, če nanjo le pride, in je odvrnil, da ne. Povprečje ocen petih predmetov mora biti namreč $\geq 6,0$. Predmet je pozitiven, če prejme oceno vsaj 5,0. Pri redni oceni iz maturitetnega računalništva lahko doseže 4 nivoje. Pod 15 točk od 100-ih je negativen, s 15 je začetni nivo, s 30 je srednji, z 50 je napredni in s 75 izjemen nivo znanja. Pri maturitetnem izpitu ob prihodu res dobi 10 točk, vendar jih rabi še 40 od 90, da izdela predmet. Če osvoji npr. 58 točk, se zapiše ocena deljena z 10, torej 5,8. Pri ostalih predmetih mora v povprečju osvojiti več točk za uspešno maturo. Predmeti na maturi so Jezikovne kompetence, Digitalne kompetence, Matematika, Romunščina in izbirni predmet Fizika, Biologija ali Kemija.

Popoldne se je Matic v centru mesta dobil še z dvema dijakinjama 12. razreda, Eugenio in Andreeo. Eugenia v šoli vidno izstopa, deluje zelo ambiciozna in je vključena v veliko šolskih aktivnosti. Matica je zanimalo predvsem, kako povprečen romunski najstnik vidi svoje življenjske načrte, romunski šolski sistem, romunsko družbo, učitelje, starše in prijatelje. Ob pogovoru, ki je bil neformalne narave, je dobil občutek, da se večina romunskih najstnikov v prihodnosti vidi predvsem v tujini, bodisi kot izobražen kader oz. kot delavci. Šolarji in študenti s šolskim sistemom niso najbolj zadovoljni, na Matičevo presenečenje se jim ne zdi nezahteven, se jim zdi pa neučinkovit. Po njihovem mnenju so profesorji nemotivirani in nezainteresirani, finančni vložek države je premajhen, romunski državni aparat pa premalo razvit. Eugenia se v prihodnosti vidi kot administratorica v Strasbourgu, Andreea pa kot učiteljica v Târgu Jiu. Po končani maturi obe nameravata študirati v Bukarešti.

Zvečer smo se zelo dobro razpoloženi v družbi Mariusa in Christiana odpravili po drugi polovici Avenije herojev mimo cerkve sv. Petra in Pavla do Neskončnega stolpa, ki je v temi ravno prav osvetljen, da izgleda resnično veličastno in je upravičeno osrednja mestna skulptura.

Petek, 20. april 2018

Zgodaj smo se odpravili v šolo, saj nas je čakalo precej obveznosti. V tem tednu smo se vpletli v šolsko delo, vprašanja so kar vrela iz nas, gostitelji pa so nas s svojim zanosom dovolj prepričali, da se je ustvarilo medsebojno zaupanje.

V nadaljevanju je sledil prikaz preverjanja jezikovnih kompetenc in predavanje o mehki logiki.

Najprej nas je čakala predstavitev prispevka s konference v Dubaiu Mehka logika (fuzzy logic) pri ocenjevanju znanja angleškega jezika s strani Mariusa in Rocselane. Ta način vrednotenja se uporablja pri vrednotenju izjav, kjer ni mogoče odgovoriti samo s prav/narobe, pač pa neki izjavi pripišemo stopnjo pravilnosti z vrednostmi od 0 (popolnoma nepravilno) do 1 (popolnoma pravilno). Na primer, ko želimo vrednoti izjavo: Peter je lačen, stopnjo lakote prevedemo v vrednost med 0 in 1. Za določitev te vrednosti se uporablja algoritem, ki vključuje veliko podvprašanj, ki nas vodijo h končni oceni lakote izraženi v deležu od 0 (lakote ni) do 1 (najvišja stopnja lakote, ki je mogoča). Ta način razmišljanja oz. vrednotenja je podprt s programi umetne inteligence, ki se skuša čim bolj približati razmišljanju človeka.

Pri vrednotenju znanja angleškega jezika nam je bil predstavljen primer vrednotenja rešenih testov na dva načina: klasičen način ter s pomočjo programa z implementirano mehko logiko Easy Learning. Vrednotenje testa na klasičen način nam da točkovni rezultat, po katerem dijakovo znanje uvrstijo v enega od 4 nivojev. Vrednotenje testa z upoštevanjem mehke logike pa, zlasti mejne rezultate, diferencira bolj natančno in dijak, ki je po klasičnem ocenjevanju »ujel« višji nivo se lahko pripeti, da je po vrednotenju testa z uporabo mehke logike uvrščen v nižji nivo in seveda tudi obratno.

Eden od dijakov, ki se pripravlja na sodelovanje v evropskih projektih, nam je pokazal, kako postopno pridobiva jezikovne kompetence na strežniku Evropske komisije.

Po predavanju smo se ukvarjali s pisanjem poročil o projektu in izpolnjevanjem obrazca EUROPASS ter tako še enkrat povzeli vse, kar smo v tednu, ki se je zaključeval, doživeli in se naučili.

Po poznem kosilu nas je pred hotelom pričakala romunska kolegica Rocselana, profesorica romunščine in angleščine, ki nas je odpeljala v dobrih deset kilometrov oddaljen muzej na prostem v kraju Curtisoara (Muzeul Arhitecturii Populare din Gorj). Muzej prikazuje stavbe romunskega podeželja iz 18. stoletja, in sicer skednje, vinske kleti, mline ter človeška bivališča, v njem pa najdemo tudi cerkev iz leta 1820.

Ob devetih zvečer nas je čakala še poslovilna večerja, ki so nam jo pripravili naši romunski gostitelji. Bilo je zelo prijetno in poučno, saj smo jedli v domači gostilni, kjer kuhajo tipične romunske jedi in na romunski način.

Sobota, 21. april 2018

Povratek domov skozi sotesko Džerdap.